

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Ředitel

Č. j. KRPS-321624-1/ČJ-2016-0100AP

Praha 18. října 2016

Počet listů: 3

Vážená paní
Mgr. Anna Šabatová Ph.D.
Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

Vážená paní magistro,

na základě Vaší zprávy ze dne 15. září 2016 jsem opakovaně prověřil postupy policistů Krajského ředitelství policie Středočeského kraje při umísťování osob do policejní cely v souladu se zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.

Při prověřování činnosti policistů obvodního oddělení Mělník jsem zjistil, že postupují při umísťování osob do policejní cely v souladu se zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, který policistům v zákonem daných případech umožňuje umístit osoby do policejní cely. Při této činnosti policisté postupují podle závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 Sb., o eskortách, střežení osob a o policejních celách (dále jen „ZP PP č.159/2009“), který přesně stanovuje povinnosti policisty a usměrňuje jeho činnost při umístění osob do policejní cely. K jednotlivým nedostatkům uvedeným ve Vaší zprávě sděluji:

1. Ve formuláři o právech a povinnostech musejí být uvedena všechna práva spojená s umístěním v cele.

ZP PP č.159/2009 ukládá policistům povinnost poučit osobu před jejím umístěním do cely o jejích právech a povinnostech, což osoba obvykle stvrdí svým podpisem na formuláři č. 216 v informačním systému ETŘ, dále má policista povinnost vyhotovit kopii daného poučení, kdy osoba má právo po celou dobu omezení osobní svobody mít toto poučení při sobě (čl. 15 odst. 1).

Písemné poučení, které je k dispozici v rámci interního systému ETŘ, kde je ke stažení v 16-ti různých jazycích.

Kontrola odhalila neznalost služebních postupů u některých policistů obvodního oddělení. Věc bude opětovně seznámena na služební poradě.

2. Umístěné osobě musí být do cely vydán formulář poučení o jejich právech a povinnostech. Osoba má právo ponechat si poučení u sebe po celou dobu omezení osobní svobody.

Policista je podle ZP PP č.159/2009 povinen poučit osobu, umístěvanou do policejní cely, o jejich právech a povinnostech a jeden výtisk předat této osobě, která má právo ponechat si jej u sebe. Pokud se umístěvaná osoba dobrovolně rozhodne, že tento výtisk nechce mít u sebe, uloží policista poučení k osobním věcem omezené osoby na svobodě a na požádání může být toto poučení osobě v cele vydáno. O nevydání poučení osoby do cely rozhodne střežící policista na základě konkrétních okolností a důvodů (např. osoba poučení znehodnotí roztrháním nebo je zde důvodná obava způsobení si zranění formou sebepoškození). Toto se řádně zaznamená ve služebních pomůckách.

3. Obvodní oddělení musí evidovat podepsaná poučení.

Poučení osoby umístěné v cele je součástí spisového materiálu, ve kterém je uvedeno jednání, pro které došlo k omezení osobní svobody. Je tedy částí spisu organizačního článku, který osobu do cely umístil. Na základě Vaší zprávy a doporučení, byla na územním odboru Mělník vypracována nová metodika k evidenci osob umístěvaných do cel, kdy se při umístění osoby do cely současně zakládá číslo jednacím na organizačním článku, který má v gesci policejní celu, kde jsou evidována veškerá poučení, právní tituly k omezení a další záznamy k osobě umístěné do cely, včetně úředních záznamů o poskytnutí stravy, poskytnutí léků a podobně.

4. Obvodní oddělení musí vést evidenci právních titulů pro umístění.

Evidence právních titulů pro umístění osob do cely byla upravena novým metodickým postupem, jak je uvedeno v odpovědi pod bodem 3. Je evidované, jak ve spise, ve kterém je veden důvod umístění osoby do cely, tak v čísle jednacím s doložkou „CELA“. Jedná se o aplikaci nové metodiky v praxi.

5. Odebrat brýle, jakožto zdravotní pomůcku, lze jen na základě individuálního zvláštního důvodu, který je třeba zaznamenat do informačního systému. Brýle nesmí policie odebírat plošně.

Brýle jsou zdravotní pomůckou, jejichž odnětí osobám umístěvaným do cely ve většině případů nezpůsobuje psychickou ani fyzickou újmu. Provedeným šetřením jsem však nezjistil, že by policisté obvodního oddělení odebírali brýle plošně. K odebrání brýlí dochází v individuálních případech, a pokud jsou brýle zapotřebí, jsou vždy osobě vráceny. Lze konstatovat, že brýle jsou odebírány pouze osobám pod vlivem drog, alkoholu nebo značně agresivním.

Záznam o odebrání je vždy veden v protokolech o omezení osobní svobody, neboť jsou v seznamu věcí. Domnívám se, že došlo pouze k nedorozumění, příp. mylnému výkladu.

6. Při provádění prohlídky osoby před umístěním do cely je třeba vyloučit plošný přístup, kdy se každá osoba musí úplně svléknout a provést dřep.

Podle § 29 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky má policista právo před umístěním osoby do cely se přesvědčit, zda tato osoba nemá u sebe zbraň nebo jinou věc způsobitou ohrozit život nebo zdraví a takovou věc odebrat.

S ohledem na zkušenosti a vynalézavost osob umístěvaných do cel je obezřetnost policistů i s ohledem na osoby do cel umístěvaných (často agresivní, pod vlivem drog, alkoholu, necítící bolest) zcela na místě. Postup, který policista zvolí, má několik limitů. Musí být vykonáván osobou stejného pohlaví, nesmí osobě způsobovat mučení, nesmí být ponižující a musí respektovat lidskou důstojnost. Na druhou stranu však musí prohlídkou být dosaženo cíle prohlídky, to znamená odhalit jakýkoli nebezpečný předmět, který by bylo možné použít jako zbraň.

Zvolený postup při prohlídce je tak na policistovi, který bude osobu umísťovat do cely. Vámi navrhané postupy by bylo možné v některých případech, v závislosti na konkrétní situaci, použít.

7) Osoba umístěná v cele má právo na poskytnutí stravy třikrát denně v přiměřených intervalech. Jedno jídlo má být teplé.

Osobám umístěným v cele je poskytována strava v pravidelných intervalech a to třikrát denně v obvyklou dobu za hodnotu, která je stanovena předpisy. Omezeným osobám je kupována strava, která nepodléhá dalším a striktnějším hygienickým předpisům, neboť dle vyhlášky č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů, včetně příslušných nařízení Evropského Parlamentu a Rady (NEPR), která jsou v ní citována, musí být strava řádně označena názvem pokrmu, údajem o množství porcí, datem výroby a hodinou spotřeby a při teplotě minimálně + 60 °C. Toto však není možné dodržet nákupem teplého jídla z provozoven veřejného stravování, neboť pracoviště obvodního oddělení není vybaveno například jídonosiči, které by udržely teplotu podávané stravy při teplotě minimálně + 60 °C a při tom by na ně dal jídlo výrobce stravy. Dále pak strava nemůže být podávána na porcelánovém nádobí a jednorázové plastové nádobí zas nemůže být umístěno do mikrovlnné trouby (pokud by bylo zapotřebí stravu ohřát). Strava by nebyla řádně označena dle § 37 výše uvedené vyhlášky (mohlo by vést ke stížnostem na nekvalitní stravu, možnost výskytu alergenů). Tedy dle výše uvedeného nelze poskytovat teplou stravu, neboť je to v rozporu s uvedenou vyhláškou.

8) Policie má povinnost poskytnout umístěným stravu.

K Vašemu zjištění pod bodem osm uvádím, že podle vyjádření vedoucího obvodního oddělení toto není pravidlem a nebyla tato situace ani dohledána v jiném spisovém materiálu. Jednalo o ojedinělou situaci, kdy [redacted] ihned po umístění do policejní cely, usnula a spala až do ranních hodin a policisté předpokládali, že je již po večeři. Ráno byla vzbuzena střežícím policistou, který ji předal eskortě na Okresní soud, kde ji byla předána písemnost a poté byla ihned propuštěna z omezení.

9) Záznamy o chování osoby umístěné v cele je třeba provádět do evidence trestního řízení.

Se zjištěním Vašich pracovníků, že nelze dohledat záznamy o chování osoby umístěné v cele nesouhlasím, neboť vedoucí obvodního oddělení podle svého vyjádření záznamy o chování střežené osobě dohledal v interním systému s názvem Jitka. V souladu s novou metodikou, uvedenou v bodě 3 a 4, bylo stanoveno, že tyto informace budou duplikovaně evidované v úředním záznamu u čísla jednacímho vedeného k osobě umístěné v cele.

Většina zjištěných nedostatků vyplývá z nedostatečné zkušenosti sloužících policistů. Se závěry kontroly budou seznámeni, stejně tak jako se svými povinnostmi vyplývajícími ze služebních předpisů.

[redacted]
plk. JUDr. Václav KUCERA
ředitel [redacted]
krajského ředitelství
[redacted]